

Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΤΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ ΠΡΟ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

(ΕΠΙΒΕΒΗΘΕΙΣ)

4/11/62

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Υπό των βουλευτών της Ένωσεως Κέντρου κ.κ. Κ. Μητσοτάκη, Ν. Μπακοπούλου και Ι. Ζιγδη υπεβλήθη τροπολογία επί του εκλογικού νομοσχεδίου, κατά την οποίαν η συνταγματικότητα του εκλογικού νόμου κρίνεται υπό του Άρειου Πάγου προ της διενέργειας εκλογών.

Διά της αυτής τροπολογίας, το Συμβούλιον Έπικρατείας καθίσταται, έξ άλλου, αρμόδιον διά την άκυρωσιν, κατόπιν αιτήσεως, διαταγμάτων εκδιδομένων εις έκτελεσιν του εκλογικού νόμου έν σχέσει με την προδικασίαν της έκλογής ή την διενέργειαν ταύτης.

Το κείμενον της τροπολογίας έχει ως έξής:

«1. Έντός 10 ήμερών από της δημοσιεύσεως του εκλογικού νόμου, ο Άρειος Πάγος, συνερχόμενος έν ολομείλεια, μετέχοντας και του Εισαγγελέως, αποφαινέται περί τής συνταγματικότητας των διατάξεων τούτου. Η συζητήσις γίνεται έν δημοσία συνεδριάσει, καθ' ήν δικαιούνται να παρασταθώσι διά νομίμων αντιπροσώπων και τά κατά τόν Κανονισμόν της Βουλής άνεγνωρισμένα κάμματα. Η απόφασις εκδίδεται τό άργότερον έντός 15θήμερου από της συζητήσεως.

»2. Πάν διάταγμα εκδιδόμενον εις έκτελεσιν του περί έκλογής των βουλευτών νόμου και άναφερόμενον είτε εις την προδικασίαν της έκλογής, είτε εις την διενέργειαν ταύτης, δύναται να προσβληθή ένώπιον του Συμβουλίου της Έπικρατείας υπό παντός

έκλογέως έντός 5 ήμερών από της δημοσιεύσεώς του. Η περί άκυρότητος αιτήσις εκδίδεται προ πάσης άλλης έντός 5 ήμερών από της άσκήσεως αυτής, της επί ταύτης αποφάσεως εκδιδομένης ύποχρεωτικώς έντός των άκολούθων 5 ήμερών από της συζητήσεως».

Εις την συνοδεύουσαν την τροπολογίαν εισηγητικήν έκθεσιν αναφέρεται ότι ή αρμοδιότης του Άρειου Πάγου διά την κρίσιν επί τής συνταγματικότητας του εκλογικού νόμου είναι επιβεβλημένη, χωρίς να παραγκωρίζεται, ότι την τελικήν κρίσιν θα έχη τό Ειδικόν Συνταγματικόν Δικαστήριον, διότι ή κρίσις του Έκλογοδικείου περί τής συνταγματικότητας, έκφερομένη μετά τας έκλογάς, επηρεάζεται άναγκάως εκ του δημιουργηθέντος αποτελέσματος. Ούτω, είνα αδύνατον τά μέλη του Έκλογοδικείου να μη λάβουν ύπ' όψιν των ότι ή τυχόν περί άκυρότητος κρίσις των θα όδηγήσιν εις την επανάληψιν των εκλογών εις ολόκληρον την χώραν ή εις τμήμα αυτής.

Άνάλογον πρόβλημα δημιουργείται και διά την κρίσιν επί της συνταγματικότητας των διαταγμάτων των άφρώντων την προδικασίαν και την διενέργειαν των εκλογών. Προς ρύθμισιν, διά της τροπολογίας, προτείνεται να καταστή δυνατή, διά συντήσεως των προθεσμιών, ή κρίσις του Συμβουλίου της Έπικρατείας προ της διενέργειας των εκλογών.

Handwritten signature and notes on the left margin.

ΕΛΕΥΘΕΡΑ

Ελευθερία Ἐκλογικῆ

41162 Η ΠΡΟΤΑΣΙΣ
τοῦ Κέντρου ὅπως ἡ συνταγμα-
τικότης τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου καὶ
τὸ κῦρος τῶν ἐκτελεστικῶν του
διαταγμάτων κρίνεται ἐκάστοτε
προεκλογικῶς παρὰ τοῦ Ἀρείου
Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπι-
κρατείας, εἶναι τόσον αὐταποδεί-
κτως ὀρθὴ καὶ ἀδιάβλητος, ὥστε
να ἐπιβάλλεται ἀσυζητητὶ ἡ ψή-
φισίς της. Ἡ μετὰ τὰς ἐκλογὰς
κρίσις περὶ τῆς τυχόν ἀντισυν-
ταγματικότητος τοῦ νόμου ἢ τῆς
ἀκυρότητος τῶν διαταγμάτων,
δύναται νὰ προκαλέσῃ μεγίστην
ἀναταραχὴν, πράγμα, τὸ ὁποῖον
δὲν εἶναι δυνατόν ν' ὀφῆσῃ τελεί-
ω; ἀνεπηρέαστον τὴν κρίσιν τοῦ
Ἐκλογοδικείου. Ἡ προεκλογικὴ
ἐκκαθάρισις τῶν ζητημάτων αὐ-
τῶν θ' ἀποτελέσῃ τεραστίαν συμ-
βολὴν καὶ εἰς τὸ ἀδιάβλητον τῶν
ἐκλογῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐνίσχυ-
σιν τῆς ἐννοίας τῆς νομιμότητος
γενικώτερον.

ΕΛΑΧΙΣΤΑ, ΣΟΒΑΡΑ

ΕΣΤΙΝ

Καθ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις, μὲ τὴν ἐπιτροπὴν φήσιν ὑποφύκων πρῶτων, παρανόμων καὶ ἀντισυνταγματικῶν, καταλείπει τὴν ἀσφάλειαν τῶν Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, ἐμφανίζεται δυστυχῶς καὶ ἡ μείζων Ἀντιπολίτευσις, εἰ ἴσων ἀφορᾶς εἰς ἄτι σχετικῶν μὲ τὴν τήρησιν τοῦ Συντάγματος. Παράδειγμα ἡ τροπολογία, τὴν ὁποίαν οἱ βουλευταὶ τοῦ Κέντρου κ. κ. Μπακόπουλος, Μητροπόλεως καὶ Σιγῆς ὑπέβαλαν ἐπὶ τοῦ ἐκλογικοῦ νομοσχεδίου. Καὶ τὸ μὲν δεύτερον ἄρθρον τῆς τροπολογίας, αὐτῆς, ἀναθίτον εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας τὴν κρίσιν ἐπὶ τῆς συνταγματικότητος ἄλλων τῶν σχετικῶν μὲ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογικῆς Β. Διατάξεως, εἶναι προδήλως ἀνεφάρμοστον, καθ' ὅσον — ἀσχετῶς τῆς κομικῆς συντήσεως τῶν πενήτων προδραμιῶν προσφυγῆς, ἐκδικάσεως καὶ ἀποφάσεως — ἀγνοεῖ τὸ συνταγματικὸν 438ῆμρον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου, συνήθως, ἐκδίδονται τὰ περιοριστότερα τῶν φάσεων ἐκλογικῶν Διατάξεων. Ἀλλ' ἀσπειρότερον ἀκόμη εἶναι τὸ ἴσον ἄρθρον τῆς τροπολογίας ἔχον, ἐπὶ λέξει, ὡς εἴης :

Ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσίευσος τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, ὁ Ἀρκιὸς Πάγος, συναρμότως ἐν ἀουτῶν, μετῴντος καὶ τοῦ Ἐισαγγελέως, ἀποφασίνοσι περὶ τῆς συνταγματικότητος τῶν διατάξεων τούτων. Ἡ ἐξέλιξις γίνεται ἐν δημοσίᾳ συνελεύσει, καθ' ἣν διακομῶνται καὶ παρασταθῶσι διὰ νομίμου ἀντιπροσωπίας τὰ ἀγγελοστέμνα πέμψοντα τῆς Βουλῆς. Ἡ ἀπόφασις ἐκδίδεται τὸ ἀργότερον, ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐξελίξεως.

Καὶ εἶναι μὲν αὐτόνομο ἑαυτῶν, οἱ βουλευταὶ τοῦ φησίζου τὸν ἐκλογικὸν νόμον, καὶ ἀμφιβάλλουσι περὶ τῆς συνταγματικότητος αὐτοῦ καὶ καὶ ζητοῦν, διὰ τοῦ ἴδιου νόμου, τὴν γνώμην τοῦ Ἀρκίου Πάγου ἀλλ' ἀρχόμεθα καὶ εἰς τὴν αἰσίαν : Τί πρόκειται καὶ κόμη ὁ Ἀρκιὸς Πάγος;... Νὰ γνωμοδοτῇ ἀπλῶς ἐπὶ τῆς συνταγματικότητος τῶν διατάξεων τοῦ Ἐκλογικοῦ νόμου; Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ γνωμοδοτησις τοῦ ἀρχοῦ ἀξίαν ἔχει, δι' ἡμέραν γ' ἀμφισβητηθῆ ὑπὸ τοῦ πρώτου τυχόντος πταισματοδικείου, κατὰ τὸν τρόπον ἐκθέτοντα τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον εἰς ἀδικον μείωσιν τοῦ γοήτρου του... Ἐὰν δέ, πάλιν, ἡ τροπολογία τοῦ Κέντρου ἔνωσῃ, ὅτι ὁ Ἀρκιὸς Πάγος, διὰ τῆς ἀποφάσεώς του, θὰ δύναται καὶ ἀειρώσῃ τὰς ἀντισυνταγματικὰς διατάξεις, τότε τὸν μεταβάλλει ἀπλῶς εἰς Συνταγματικὸν Δικαστήριον, τὸ ὁποῖον καὶ μὲν θὰ ἦτο καλὸν καὶ εἴχομεν, ἀλλ' ὅτι τυχῶς δὲν προδίδεται ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ μας Χάρτου καὶ μόνον δι' ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος ἂν μπορεῖ καὶ θεσπισθῆ.

Εἶναι τὸσον ἀπλῶ καὶ κατόρθωτον πάντα ταῦτα, ὥστε καὶ ἀπορῆ κοινῆς, πῶς παλαιὸς βουλευτῆς, ὡς ὁ κ. Μπακόπουλος, τοῦ θεωρεῖται καὶ νομοθέτης, παρουσιάζεται εἰς τοιαῦτον κομικὸν ἐπίσημον. Ἀλλὰ τὸ χειρότερον εἶναι ὅτι καὶ αὐτὸς καὶ οἱ δύο συνάδελφοί του — ἔστω καὶ μὴ κατόχοντες τὰ συνταγματικὰ ζητήματα — ἐκλήθησαν καὶ ζητήσαν ἀπὸ μίαν Βουλῆν, τῆς ὁποίας δικαστικῆς ἀμφισβητοῦν τὴν νόμιμον προέλευσιν, μίαν νόμιμον μεταβολὴν τοῦ Συντάγματος. Τὴν μεταβολὴν δὲ αὐτῆν, ζητοῦν καὶ ἐπιτύχουσι διὰ... νομοθετικῶν Διατάξεων τοῦ ἄρθρου 35, ἦτοι δι' ἡτοῦ πρῶτου βουλῆς τοῦ Βασιλέως, τοῦ ὁποίου δυσμενῶς συνήθως κρίνε-

- Ευρωπαϊκά.

1. Ζήτωσαν, κλάσε Βουργαρί & εν
μετ' οργάνων ενών εωρημίν ον φαίν

οπ

1. Ζήτωσαν. Κρίσι Βουλγαρία, εις την κατ' εσχον
πολιτικήν ενήν ενδεύσαν υπαρχουμένην δομισματο-
μικτικήν ενόσει, αι έπιαι έχι μόνον έν Βουλγαρία, αλλά
ενεταξίαν παριστάσαν, εν έθνεσσιν. Άνομήριση
αυθηκαίον εις εν έθνεσσιν εν έπαρχία και εν ενταξί-
ας κατιωής. Ή προσπαθήσα εν έπιειλε εν έθνεσσιν
εν ενταξίαν υπαρχουμένης ενταξίαν ενόσει, αι ενταξί-
αι προσπαθήσαν προς ενταξίαν εν ενταξίαν εν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν

Η Κυβέρνησις εν προς την ενταξίαν ενταξίαν εν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν

Δις τούτ ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν

οίαν, ή ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν
ένεσσιν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν ενταξίαν

ε
β

ii7

PF

(1/2x)

ΑΣΤΟΙΧΕΙΩΤΟΙ!
Ἀναφερόμενος εἰς τὴν κατάρ-
φισιν τῆς τροπολογίας περὶ μετατρο-
πῆς τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς συντα-
γματικὸν δικαστήριον, τὴν ὁποίαν εἶ-
χε προτείνει, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ
ἐκλογικοῦ νομοσχεδίου, ἡ Μείζων Ἀν-
τιπολίτευσις καὶ εἶχε δεχθῆ
ἡ Κυβέρνησις, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν
Ἐσωτερικῶν εἶπε τὰ ἑξῆς :

«Κατ' ἀρχὴν ἐπεκράτησε σκέψις νὰ
γίνωνται δεκτοὶ αἱ τροπολογίαι, ἐφ' ὧσον
θὰ ἐξασφαλιζέτο τὸ ἀδιάβλητον τοῦ νό-
μου. Ἀπὸ τὴν χθεσινὴν συζήτησιν, ὅμως,
κατὰ τὴν ὁποίαν πολλοὶ βουλευταὶ τῆς
συμπολιτεύσεως καὶ τῆς ἀντιπολιτεύ-
σεως ὑπεγράμμισαν τὰς δυσκολίας ἐκ
τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως, λόγῳ συν-
τομίας τῶν προθεσμιῶν κλπ. καὶ ἐφ' ὧ-
σον δὲν εὐρέθη ἄλλη πρακτικὴ λύσις, αἱ
τροπολογίαι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνωνται
δεκταί». — (Μετὰ Νομῶν)

Πέραν τῆς αὐσυντάκτου διατυπώ-
σεως τῶν ὧσον προσπαθεῖ νὰ εἰπῆ ὁ
κ. Ὑπουργός, ὑπάρχει καὶ προφανὴς
ἀσυναρτησία εἰς τὸ περιεχόμενον
τῶν: Εἶναι ψευδέστατον
ἐν πρώτοις, αὐτὰ τὸ «κατ' ἀρχὴν ἐ-
πεκράτησε σκέψις» διότι ἡ Κυβέρνη-

σις, κατόπιν συνεννοήσεως τοῦ πρω-
θυπουργοῦ μετὰ τῶν ὑπουργῶν Δι-
καιοσύνης καὶ Ἐσωτερικῶν, εἶχε δη-
λώσει ὅτι ἀπεδέχθη τὴν τρο-
πολογίαν. Ἀλλο, βεβαίως, τὸ ζήτη-
μα ὅτι, ἐν τῇ ἀμαθείᾳ καὶ τῇ ἀνε-
παρκείᾳ τῆς, δὲν εἶχε κἄν ἐννοήσει
τί ἀκριδῶς ἀπεδέχετο.

Δεύτερον, ὅμως, διατί ὁ κ. Ὑπουρ-
γὸς ὁμιλεῖ περὶ «δυσκολιῶν ἐκ τῆς
ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως», ἐνῶ αὐ-
τὸς αὐτός ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης
συνάδελφός του, δικαιολογῶν τὴν ὑ-
παναχώρησιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ
τὴν ἀπόρριψιν τῆς τροπολογίας, ἡ-
γαγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ, ὀρθό-κοφτά,
ὅτι ἡ ἀνάθεσις δικαιωμάτων Συντα-
γματικοῦ Δικαστηρίου εἰς τὸν Ἀ-
ρείον Πάγον ἦτο ἀντισυνταγματικὴ;...
Βεβαίως, ὑποτίθεται ὅτι μία Κυβέρ-
νησις διαβέτουσα πρωθυπουργὸν καὶ
ὑπουργούς, ποῦ παριστάνουν τοὺς
πτυχιούχους τῆς Νομικῆς, ὀφείλει νὰ
ἐντιλαμβάνεται ἀμέσως, πότε μία
ὀλιδήποτε διάταξις εἶναι ἀντισυντα-
γματικὴ — καὶ ὅχι νὰ περιμένῃ ἀπὸ
ἄλλους νὰ τῆς τὸ ὑποδείξουν, ἐνῶ ἡ
δία τὴν ἔχει ἤδη ἀποδεχθῆ!... Ἀλ-
λά, προφανῶς, ἡ Εὐνοιοκρατία συνή-
θισεν, ἐπὶ τόσα ἔτη, νὰ κυβερνᾷ τὴν
Ἑλλάδα αὐθαιρέτως καὶ ἀντισυντα-
γματικῶς, ὥστε ἀκόμη καὶ τῶν ἀντι-
πάλων τῆς τὰ χονδροειδῆ λάθη, νὰ
μὴ εἶναι πλέον εἰς θέσιν νὰ ἐλέγξῃ,
ἢ πὸ συνταγματικῆς ἀπόψεως!...